

v Praze 24. 11. 2015

GM Tomáš Polák
tomaspolak@volny.cz

Vážený pane velmistře,

přijměte prosím nejprve omluvu za bezprecedentně dlouhé čekání na odpověď na Vaši žádost.

ŠSČR zřídil na legislativně složité věci odbornou komisi, která ovšem trpěla a trpí nedostatečným personálním zajištěním. Z nedostatku náhradních řešení, protože odborníků na šachovou legislativu skutečně nemáme mnoho, měl VV ŠSČR neobvykle vysokou míru trpělivosti s odkládáním úkolů této komise, kdy bylo průběžně slibováno zlepšení stavu. O tom Vás ostatně informoval již bývalý předseda komise ing. Petr Buchniček. Každopádně VV ŠSČR konečně projednal Vaši žádost a formuloval následující odpověď.

FIDE stanoví pravidla pro přestupy v [Registration, Transfer & Rules of Eligibility for Player](#) (2011). U registraci je situace složitější v tom, že ty nově upravuje i druhý předpis, proti kterému byla řada protestů. Po posledních volbách prezidenta ale FIDE [rozhodla](#) o jeho uplatňování od 1. 11. 2014.

Každopádně v prvně jmenovaném předpise stanoví FIDE, že hráč může být registrován toliko v jedné federaci, a to takové, kde má pobyt (residency) nebo občanství (citizenship, potažmo naturalization). Na konkrétní dotaz na FIDE, co je myšleno pojmem residency, nám bylo odpovězeno, že to je v různých zemích různé. Vzhledem k tomu, že předpis FIDE bude tomu našemu vždy nadřazený, požadavek na jasná, srozumitelná a transparentní pravidla bude mít vždy tyto meze.

Tyto předpisy FIDE mezitím též uznaly jako platné všechny příslušnosti k federacím, které platily v době jejich vydání, tedy např. i příslušnost A. Kislinského.

Přestupy hráčů mezi federacemi, kde je jednou ze stran ŠSČR, upravuje podrobněji [Registrační a přestupní řád](#) (2013). Žádost posuzuje VV ŠSČR, přičemž:

- Nutnou podmínkou pro schválení žádosti je splnění všech kritérií daných FIDE.
- Bere na zřetel vyjádření TMK ŠSČR
- Bere na zřetel vyjádření STK ŠSČR
- Přihlíží, zda byl již žadatel registrován jako cizinec

Praxe je taková, že žádost připraví k projednání sekretariát - posoudí splnění všech formálních kritérií a vyžádá si stanoviska obou zmíněných komisí. TMK podává své stanovisko zpravidla především směrem k renomé hráče či vztahu vůči naší špičce (reprezentační úsek má nejbližší k této oblasti), STK se především vyjadřuje k dosavadní účasti hráče v českých soutěžích, zejména družstev (čímž zároveň

sdělí, zda byl hráč registrován jako cizinec). VV ŠSČR se zpravidla řídí doporučením komisí, „bere na zřetel“ a „přihlíží“ pak připouští výjimky.

Požadavek na pobyt v nové federaci je od roku 2011 podmínkou FIDE (pokud hráč nemá občanství nové federace). Délku pobytu FIDE nestanoví, nicméně u pobytů kratších 24 měsíců stanoví v souvislosti s případnou účastí v soutěžích vyhlášených FIDE (reprezentace) tvrdé platby, čímž je podle našeho soudu Váš požadavek dostatečně zabezpečen (i když s prostorem pro výjimku - za GM se platí 5000 EUR a ještě minimálně 10.000 EUR jako odstupné předchozí federaci, pokud se odstupného nevzdá).

Pozn. tzv. trvalý pobyt je možno získat až po 5 letech přechodného pobytu na území ČR – [MVČR](#).

Požadavek na znalost jazyka není aktuálně v přestupních pravidlech stanoven. Povinná zkouška se vykonává při povolení trvalého pobytu či při získávání státního občanství, a to za přísných pravidel, a to i pro zkoušející. Takovému procesu jsme se v ŠSČR vždy chtěli vyhnout. Navíc současná praxe je, že řízení proběhne celé písemně, pouze na základě předložených dokumentů.

Proto neuvažujeme o zavedení podmínky znalosti českého jazyka do přestupních pravidel. Reprezentační úsek to má aktuálně vyřešené tak, že jednacím jazykem reprezentace je jazyk český a bez jeho ovládnutí nelze být v reprezentaci. Nelze ovšem vyloučit personální změny a tím i změnu tohoto postoje (v mnoha sportech fungují i reprezentační trenéři z ciziny).

Požadavek na popularizaci šachu je věc v ŠSČR poměrně nová, objevuje se v reprezentačních smlouvách našich předních mužů. V otázkách přestupů náš řád vůbec neřeší úroveň přestupujícího hráče, pravidla FIDE dávají sílu hráče do souvislosti toliko s výší inkasovaných poplatků za jeho přestup.

Vyjdeme-li z předpokladu, že aspirant reprezentace je profesionál a podle pravidel FIDE zde musí mít pobyt, docházíme k závěru, že každý takový hráč je pro ČR přínosem, protože se bude patrně živit nějakou z vyjmenovaných šachových činností. Pokud by se jednalo čistě o silného hráče, spadl by pravděpodobně do režimu reprezentačních smluv, kde je propagace šachu dokonce povinná. Cíl tohoto požadavku se tedy zdá být naplňován i bez doporučení. Takové ovšem samozřejmě neublíží a je ku prospěchu šachu v ČR.

Z hlediska budoucí možné úpravy přestupů do ŠSČR je zásadní otázkou, zda je pro ŠSČR vůbec žádoucí zpřísnit přestup dalších hráčů o další podmínky. Přestupem získává ŠSČR nového člena, někdy již i hotového silného hráče. Negativem může být začlenění takového hráče do českého prostředí, rivalita uzavřené špičky, která takové hráče nechce přijmout mezi sebe, protože zabírá místo a je pro ni konkurencí. V případě případné reprezentace se posuzování takového hráče posouvá i na fanoušky, kdy někteří budou zásadně odmítat cizince v národní reprezentaci, někteří to budou mít podle konkrétního hráče a někteří mu budou fandit jako komukoliv jinému, protože to bude náš hráč.

Závěrem lze tedy uzavřít, že pravidla jsou dána, zásadní je především úprava přestupů ze strany FIDE. U silných hráčů musí ŠSČR vždy vážit náklady spojené s přestupem oproti možným přínosům pro ŠSČR. Každopádně Váš dopis měl a má pozitivní vliv na posuzování přestupních otázek mezi federacemi, které proběhly od jeho sepsání a které připadají do úvahy v budoucnu – upozornil na to, jak citlivě vnímaná může tato problematika být. Proto bych Vám chtěl velmi poděkovat za Vaši iniciativu.

S pozdravem

Viktor Novotný
předseda ŠSČR